

Hilmi Celik's Contributions to the World of Parliamentary and Research Librarianship: A Memorial Tribute from an American Colleague

Parlamento ve Araştırma Kütüphaneciliği Dünyasına Hilmi Çelik'in Katkıları: Amerikalı Meslektaşından Anısına Saygıyla

Jane Ann Lindley*

Anahtar sözcükler: Hilmi Çelik; IFLA; Türkiye.

Keywords: Hilmi Çelik; IFLA; Turkey.

I first met Hilmi Celik when I went to Turkey in May 1981 on the invitation of the directors of the American Libraries in Ankara and Istanbul to conduct seminars on the progress of the automation program in the Library of Congress. While I was in Ankara, I had the opportunity to visit several libraries, including the one in the Grand National Assembly of Turkey (the Assembly), where the then 39-year-old Hilmi Celik was the director and, notably, was one of the youngest parliamentary library directors in the world.

Turkey was under martial law, as a consequence of which the Assembly was closed. However, the staff of the Assembly's secretariat continued to be employed, including the library staff. With no Members of the Assembly to be served, Hilmi Bey saw this as an opportunity to launch a program to automate the information resources of the Assembly, especially in regard to the organization and work of the legislative committees. His aim was to have essential parliamentary information services computerized and available to Members, once a new democratic government was elected and the Grand National Assembly reconvened.

Automation in all sectors of government, commerce and academia was quite new in Turkey at that time, and there were very few computer programmers available for hire. So Hilmi Bey appealed for help to the martial law administration and succeeded in getting a young qualified programmer, who was fulfilling his national service in the Turkish army, assigned for one year to the Assembly Library to create the first legislative databases. This was actually quite remarkable, because very few national parliamentary libraries outside of the U.S., Canada and northern Europe were doing anything similar. In most cases, they were beginning to automate their libraries' book catalogs and serial acquisition processes but not the information resources produced by the legislatures themselves. So Hilmi Bey was in fact one of the pioneers in this area of automating the world's parliaments.

Following my visit to Turkey, Hilmi Bey made to the Congressional Research Service (CRS) of the Library of Congress. Since the Library of Congress essentially is the national library of the United States, it is CRS that is the counterpart of the library of the Grand National Assembly of Turkey. At the time of Hilmi Bey's visit, the CRS director, Gilbert Gude, was serving as chairman of the Parliamentary Libraries Section of the International

* *Koç University Suna Kıraç Former Library Director (Retired)*. e-posta: jlindley@tampabay.rr.com
Koç Üniversitesi Eski Kütüphane Müdürü

Federation of Library Associations and Institutions (IFLA). Mr. Gude was committed to expanding the membership of the Section to include the libraries of parliaments from other parts of the world than the traditional membership of North America and northern Europe. Impressed by the accomplishments Hilmi Bey was achieving in automating the Grand National Assembly's information resources, Mr. Gude invited Hilmi Bey to take a seat on the Standing Committee (the Committee) of the Parliamentary Libraries Section (the Section). Hilmi Bey continued to serve on the Committee until he retired from the Grand National Assembly to assume the position of the founding director of the Information Center of Sabancı University.

As a member of the Standing Committee, Hilmi Bey reached out to colleagues in parliaments across southern Europe – especially Spain, Italy and Greece – as well as Asia and North Africa and was instrumental in helping the Section to more than double the size of its membership so that it was truly representative of the international community of parliamentary librarians. He also provided opportunities for young librarians from parliaments in developing countries to undertake in-service training programs and internships in the Assembly Library. When Turkey hosted the annual conference of IFLA in August 1995, Hilmi Bey hosted a special pre-conference seminar at the Assembly Library for the Parliamentary Libraries Section. This program was broadly acclaimed by the Section members as one of the best such events in the history of the Section.

By the time Hilmi Bey moved to Istanbul to create the Information Center for Sabancı University, I was serving as director of the Suna Kirac Library of Koc University. Thus, it was my privilege to work closely again with Hilmi Bey, although in a different area of research librarianship. I am sure that others will pay tribute to the contributions Hilmi Bey made to the Turkish university library community and, particularly, to ANKOS, so I will not go into detail about that area of our collaboration. Suffice it to say that Hilmi Bey will long be remembered internationally for the many personal friendships he forged among his IFLA colleagues and for the wonderful ambassador he was for the Turkish library community in his capacity as a member of the Standing Committee of the Parliamentary Libraries Section.

Certainly, my life was enriched immeasurably through the 35 years of personal friendship and professional collaboration I shared with Hilmi Celik. I will always cherish fond memories of the camaraderie we enjoyed with IFLA colleagues during meetings in some of the world's most fascinating cities and the fun we had with Turkish library colleagues at ANKOS conferences during the years we served together on the ANKOS Board. Surely, he left an indelible mark on the lives of everyone who knew him and worked with him, and he will be greatly missed.

Özet

Hilmi Çelik ile ilk defa 1981'de Ankara'ya yaptığım ziyaret sırasında tanışmıştım. Bu ziyaretim sırasında, dünyadaki en genç parlamento kütüphane yöneticilerinden biri olan 39 yaşındaki Hilmi Çelik'in başında olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütüphanesi'ni de görme fırsatım olmuştu.

O dönemde Türkiye'de sıkıyönetim olmasına rağmen, Parlamento sekreteryasına kütüphane de dâhil olmak üzere personel alımına devam ediliyordu. Hizmet sunulacak parlamento üyesi bulunmamasını fırsat bilen Hilmi Çelik, parlamento bilgi kaynaklarının otomasyona geçirilerek üyelere sunulması için çalışmalarına başlamıştı.

Türkiye'de o zamanlar otomasyon devlet, ticaret ve akademik sektörler için oldukça yeniydi ve istihdam edilebilecek çok az sayıda bilgisayar programcısı vardı. Hilmi Bey devlet yöneticilerini ikna ederek ilk yasama veri tabanını hazırlamak üzere genç ve nitelikli bir programcuyu kadrosuna katmayı başarmıştı. Bu oldukça dikkat çekiciydi; zira Amerika, Kanada ve Kuzey Avrupa dışında çok az parlamento kütüphanesi benzeri bir iş yapıyordu. Hilmi Bey aslında dünya parlamentolarının otomasyona geçirilmesi konusunda öncülerden biri olmuştur.

Benim ziyaretim sonrası Hilmi Bey de Library of Congress'in Kongre Araştırma Servisi'ne bir iade-i ziyarette bulunmuştu. O zamanlar bu Servis'in başında bulunan Gilbert Gude, IFLA Parlamento Kütüphaneleri Bölümü'nün de başkanıydı. Parlamantonun bilgi kaynaklarını otomasyona geçirmedeki başarısından etkilenen Mr. Gude, Başkanı olduğu Bölümün Daimi Komitesi'nde görev almak üzere Hilmi Bey'i davet etmişti. Hilmi Bey Sabancı Üniversitesi kurucu direktörlüğü görevini üstlenmek üzere Parlamento Kütüphanesi'nden emekli olana kadar Komite'deki bu görevine devam etmiştir.

Daimi Komite üyesi olarak Hilmi Bey, Güney Avrupa - özellikle de İspanya, İtalya ve Yunanistan- Asya ve Kuzey Afrika'daki parlamento kütüphanecilerine ulaşarak Komite'nin üye sayısının artmasına ve böylece uluslararası parlamento kütüphanecileri topluluğunun gerçek bir temsilcisi olmasına yardımcı olmuştur. Ayrıca geliştirmekte olan ülkelerin parlamentolarından gelen genç kütüphanecilere kendi kütüphanesinde hizmet içi eğitim programlarına ve stajlara katılmaları imkânı sağlamıştır. Hilmi Bey, 1995'de Türkiye'nin ev sahipliği yaptığı IFLA Konferansı'nda Parlamento Kütüphaneleri Bölümü adına özel bir seminer düzenlemiştir. Bu seminer katılan üyeler tarafından Bölüm tarihinde o zamana kadar yapılan en iyi program olarak takdirle karşılanmıştır.

Hilmi Bey Sabancı Üniversitesi Bilgi Merkezi'ni kurmak üzere İstanbul'a geldiğinde ben de Koç Üniversitesi Suna Kıraç Kütüphanesi direktörüydüm. Böylelikle Hilmi Bey ile tekrar yakinen çalışmak benim için bir ayrıcalık olmuştur. Hilmi Bey'in Türk üniversite kütüphane topluluğuna, özellikle de ANKOS'a yaptığı katkıları diğer meslektaşlarımızın anlatacağından eminim. Bu nedenle bu konulardaki işbirliğimizin detaylarına girmiyorum. Hilmi Bey'in IFLA meslektaşları arasında oluşturduğu pek çok kişisel dostluklarıyla ve Daimi Komite'nin bir üyesi sıfatıyla Türk kütüphane topluluğunun mükemmel bir elçisi olarak her zaman hatırlanacağını söylemek yeterli olacaktır.

Hilmi Çelik ile 35 yıl boyunca paylaştığım kişisel dostluğumuz ve profesyonel işbirliğimiz kesinlikle hayatımı ölçülemeyecek şekilde zenginleştirmiştir. Dünyanın en etkileyici şehirlerindeki toplantılarımızda IFLA meslektaşlarımızla severek paylaştığımız dostluğumuzun ve ANKOS Kurulu'nda birlikte çalıştığımız yıllarda yapılan ANKOS konferanslarında Türk meslektaşlarımızla yaşadığımız zevkli anların hatıralarını her zaman yaşatacağım. Şüphesiz onu tanıyan ve onunla birlikte çalışmış herkesin hayatları üzerinde silinmez bir iz bırakmıştır ve çok özlenecektir.

